

קנין דברים 10

1. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ג עמוד א "במאי אוקימתא למתני" עד בשקנו מידן"
2. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קנז עמוד א "תנן התם" עד אמר ר' יוסף"
3. רשב"ם שם "אליבא דר"מ" ו"אלא כי תיבעי לך"
4. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף צד עמוד א "תנא ומתנה שומר שכר" עד "ור' יוחנן אמר"
5. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נד עמוד ב "אף על פי שאמרו" עד נתארמלה או נתגרשה"
6. תוספות מסכת כתובות דף נד עמוד ב ד"ה "אף על פי שאמרו" עד "ו"מ דכיון דכותב"
7. רא"ש מסכת כתובות פרק ה:א - "שאלו את רבינו אליהו ז"ל" עד "ו"מ הואיל"
8. תוספות מסכת כתובות דף נד עמוד ב ד"ה "אף על פי שאמרו" - "ו"מ דכיון דכותב" עד הסוף
9. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קמט עמוד א "דאיסור גיורא הוה ליה" עד "איקפד רבא"
10. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף מה עמוד ב "היה עומד בגורן" עד "ואף רב פפא"
11. תוספות מסכת בבא מציעא דף מו עמוד א ד"ה "ונקנינהו נהליה אגב קרקע"
12. תוספות מסכת בבא קמא דף קד עמוד ב ד"ה "אגב אסיפא דביתיה" - "וההיא דפ' הזהב" עד הסוף

קנין דברים 10

1. **תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ג עמוד א**
במאי אוקימתא למתני? בשאין בה דין חלוקה, אי בשאין בה דין חלוקה, כי רצו מאי הוי? נהדרו בה! א"ר אסי א"ר יוחנן: שקנו מידן. וכי קנו מידן מאי הוי? קנין דברים בעלמא הוא
2. **תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קנז עמוד א**
תנן התם: המלוה את חבירו בשטר - גובה מנכסים משועבדים, על ידי עדים - גובה מנכסים בני חורין. בעי שמואל: דאי קני וקנה, מהו? אליבא דרבי מאיר דאמר: אדם מקנה דבר שלא בא לעולם - לא תיבעי לך, דודאי קנה, אלא כי תיבעי לך - אליבא דרבנן דאמרי: אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
3. **רשב"ם מסכת בבא בתרא דף קנז עמוד א**
אליבא דר"מ - גבי האומר לאשה הרי את מקודשת לכשימות אישך לכשתמות אחותך לאחר שתתגיירי כו' לא תיבעי לך דודאי קנה דכיון דפירות דקל דעדיין לא באו לעולם קנה כ"ש דמשתעבדי ליה קרקעות דאתו לעלמא אלא שעדיין לא קנאן ליה בשעה ששעבד.
אלא כי תיבעי לך אליבא דרבנן - מאי מי שאני שעבוד מקנין וטעמא כדפרישית א"נ אלמוהו רבנן לשעבוד יותר מקנין דלא תנעול דלת בפני לוי או לא.
4. **תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף צד עמוד א**
תנא: ומתנה שומר שכר להיות כשואל. במאי, בדברים? - אמר שמואל: בשקנו מידו.
5. **תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נד עמוד ב**
אף על פי שאמרו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה, אם רצה להוסיף אפי' מאה מנה - יוסיף
6. **תוספות מסכת כתובות דף נד עמוד ב**
אף על פי, אם רצה להוסיף אפי' מאה מנה מוסיף - תימה דעכשיו נהגו שכותב חתן לכלה מאה ליטרין אע"פ שאין לו שוה פרוטה דבשלמא כשיש לו הוא משעבד נכסיו לזה החוב והואיל ונתחייב אפילו נאבדו אלו הנכסים וקנה אחרים הם משתעבדים אע"פ שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם מ"מ אדם משעבד דבר שלא בא לעולם כיון דכתב ודעתיד אנא למיקני כדאמרינן במי שמת (ב"ב קנז. ושם) אבל אותו שאין לו היאך ישתעבד נכסיו שיקנה אחרי כן כיון שלא נתחייב לה היינו דבר שלא בא לעולם ושאל ר"י לרבי אליהו והשיב לו דמצינו כענין זה בפרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף צד. ושם) דתניא מתנה שומר חנם להיות כשואל ופריך במאי בדברים ומשני בשקנו מידו משמע בכל ענין אע"פ שאין מקנה לו שום נכסים אלא שמשעבד גופו לזה החוב מעתה ולכשיהיו לו נכסים חל שעבודו מעתה ואין זה קנין דברים בעלמא דקנין דברים לא הוי אלא כהיא דריש בבא בתרא (דף ג.) שקנו מידם לחלוק חצר שאין בה דין חלוקה אבל מה שמשעבד גופו להתחייב לדבר זה משתעבד ואין זה קנין דברים בעלמא
7. **רא"ש מסכת כתובות פרק ה**
שאלו את רבינו אליהו ז"ל היאך יכול האדם לשעבד לו עצמו על מאה מנה כיון שאין לו עכשיו וגם אינו מחוייב בהן בשלמא כשהוא מחוייב ממון יכול לשעבד לו הואיל וגופו מחוייב דאע"ג דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם משעבד הוא דבר שלא בא לעולם הואיל וכתב דאנא עתיד למיקני כדאמרי' בפ' מי שמת (דף קנז א) דאקני קנה ומכר משתעבד וגם אם היו לו נכסים היה יכול

לשעבד לחוב זה שחייב לאח"כ אבל זה שאין לו נכסים וגם אין משעבד עצמו לחוב זה שיתחייב מיד אלא לכשתתאלמן או תתגרש ומתני' דהכא איכא לאוקומי בדאית ליה אבל קשה על המנהג שלנו דנהגו לשעבד עצמו בכתובה גדולה אע"פ שאין לו כלום והשיב דמצינו כענין זה בפ' השוכר את הפועלים (דף צד א) מתנה שומר חנם להיות כשואל ופריך במאי ומשני כשקנו מידו ומשמע דאיירי בכל ענין אפי' אין לו נכסים עכשיו וגם אינו חייב לו כלום עד שיבא האונס ומשעבד עצמו לכשתחייב. ואין זה קנין דברים דלא מיקרי קנין דברים אלא כי ההוא דריש ב"ב שותפין שהתנו לחלק שאין לו לקנין על מה לחול אבל הכא הוא משעבד עצמו לחוב גמור מעכשיו והנכסים כשיקנה חל עליהם השעבוד

8. תוספות מסכת כתובות דף נד עמוד ב

ו"מ דכיון דכותב סתמא שיהיו כל נכסיו אחראין למה לא נתחייב הרי הודה שיש לו נכסים ואע"פ שאנו יודעים שאין לו הודאת בעל דין כמאה עדים דמי ומטעם זה אור"ת שכותבין בהרשאות והקניתי לו ארבע אמות קרקע בחצרי אע"פ שאנו יודעים שאין לו קרקע כיון דמודה שיש לו הודאת בעל דין כמאה עדים דמי.

9. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קמט עמוד א

דאיסור גיורא הוה ליה תריסר אלפי זוזי בי רבא. רב מרי בריה, הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה הואי, ובי רב הוה. אמר רבא: היכי ניקנינהו רב מרי להני זוזי? אי בירושה - לאו בר ירושה הוא; אי במתנה - מתנת שכיב מרע כירושה שוויה רבנן, כל היכא דאיתיה בירושה איתיה במתנה, כל היכא דליתיה בירושה ליתיה במתנה; אי במשיכה - ליתנהו גביה; אי בחליפין - אין מטבע נקנה בחליפין; אי אגב קרקע - לית ליה ארעא; אי במעמד שלשתן - אי שלח לי לא אזילנא. מתקיף לה רב איקא בריה דרב אמאי: אמאי? ולודי איסור דהלין זוזי דרב מרי נינהו, וליקנינהו באודיתא! אדהכי נפק אודיתא מבי איסור

10. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף מה עמוד ב

היה עומד בגורן ואין בידו מעות, אומר לחבירו: הרי פירות הללו נתונים לך במתנה, וחוזר ואומר: הרי הן מחוללין על מעות שיש לי בבית. טעמא: דאין בידו מעות, הא אם יש בידו מעות - ליקני להו לאידך במשיכה, ופריק. דהכי עדיף דהוה ליה נכרי. ואי אמרת מטבע נקנה בחליפין - ניקנו ליה מעות להיאך אגב סודר, ולפרוק! - דלית ליה סודר. ונקנינהו נהליה אגב קרקע! - דלית ליה קרקע. - והא עומד בגורן קתני! - בגורן שאינו שלו. - ואיכפל תנא לאשמועינן גברא ערטיילאי, דלית ליה ולא כלום! - אלא לאו שמע מינה: אין מטבע נקנה בחליפין, שמע מינה.

11. תוספות מסכת בבא מציעא דף מו עמוד א

ונקנינהו נהליה אגב קרקע - אברייתא פריך כדפיר' רש"י וי"ל דאדרב פפא פריך אי אמרת בשלמא דאין מטבע נקנה בחליפין מיירי שיש לו סודר ואין לו קרקע דהשתא לא הוי ערטיילאי אלא אי מטבע נקנה בחליפין ומיירי שאין לו סודר וגם צ"ל דמיירי בגורן שאינו שלו אכפל תנא כולי האי והדאמר והא עומד בגורן קתני לאו פרכא היא אלא מסיק למילתיה דמיירי דלית ליה קרקע וקשה דלקני ליה המעות בהודאה כמו שקנה רב מרי מרבא על ידי הודאתו של איסור בפרק מי שמת (ב"ב דף קמט). אע"פ שהיינו יודעין שלא היו שלו תחלה וה"ה בבריא מדקננהו רב מרי אע"ג דלא הוי בר ירושה.

12. תוספות מסכת בבא קמא דף קד עמוד ב

וההיא דפ' הזהב (ב"מ דף מו. ושם) גבי היה עומד בגורן דפריך וליקני ליה אגב ארעא ומשני דלית ליה ארעא התם מדאורייתא בעינן דאית ליה ארעא דאי לית ליה ארעא לא היו קרוין מעותין מדאורייתא שיוכל לפדות בהן פירות מעשר שני אבל לענין לגבות כיון שהודה שיש לו והקנה לו אגב קרקע למה לא יגבה [עי' תוס' כתובות נד: ד"ה אע"פ וב"ב מד: ד"ה דלא].